

22. slovenské geodetické dni

Žilina 6. - 7. novembra 2014

Z ČINNOSTI KOMORY GEODETOV A KARTOGRAFOV CHAMBER OF SURVEYORS AND CARTOGRAPHERS' ACTIVITIES

Ján Hardoš¹

Abstrakt

Referát informuje o činnosti a aktivitách Komory geodetov a kartografov za uplynulý rok od 21. slovenských geodetických dní. V stručnosti informuje o zmenách v počte a v štruktúre členskej základne ako aj o vývoji počtu podnikateľských subjektov v odbore geodézia a kartografia na Slovensku. Venuje sa domácim a zahraničným aktivitám komory. Hodnotí spoluprácu s inými profesijnými organizáciami a partnermi komory. Informuje o práci odborných komisií, o podiele komory na legislatívnej činnosti a o spôsobe informovania členov komory.

1.Vznik a úlohy komory

Komora vznikla 1.1.1996 na základe zákona 215/1995 o geodézii a kartografii a zákona 216/1995 o Komore geodetov a kartografov a ustanovená 22.3.1996 na ustanovujúcom valnom zhromaždení v Prešove. Je to známy fakt, ale menej známy fakt je, že jej vznik bol logickým pokračovaním predchádzajúcich profesijných inštitútov civilných inžinierov a inžinierskych komôr pôsobiacich na území Rakúsko-Uhorska a prvej ČSR.

Už v r.1860 vznikol inštitút „civilných geometrov“, v r. 1913 vznikla Inžinierska komora zákonom č.3 cisára Františka Jozefa I, ktorá združovala aj geodetov. Po rozpade Rakúsko-Uhorska a po vzniku prvej ČSR bola v r.1920 zákonom č.185 činnosť tejto komory obnovená. Civilní geometri tvorili v tom čase 30% celkového členstva v Inžinierskej komore. V r. 1941 zákonom č.48 bolo ustanovených 9 kategórií inžinierov, civilní zememeračskí inžinieri boli jednou z nich. Po nástupe komunistov k moci v r. 1948 a po postupnom zlikvidovaní súkromného podnikania bola Inžinierska komora zrušená v r. 1951 zákonom č.61.

Vákuum bolo na tomto území viac ako 45 rokov. Samozrejme na území Slovenska existovali aj existujú dobrovoľné záujmové združenia geodetov a kartografov ako napr. Slovenská spoločnosť geodetov a kartografov, ktorá sa orientovala a orientuje hlavne na organizovanie odborných seminárov a konferencií, neskôr po zmene politického a ekonomického systému v bývalej ČSFR po roku 1989 vznikol aj Slovenský zväz geodetov a Zamestnávateľský zväz v geodézii a kartografii. Všetky tieto organizácie však fungovali na základe zákona o dobrovoľnom združovaní občanov a nemali žiadne právomoci smerom k regulácii povolania ako aj k samotnému výkonu povolania.

Novovzniknutá Slovenská republika sa rozhodla vrátiť k modelom komôr z čias minulých a pridať sa k vyspelým demokratickým štátom čo sa týka modelov v regulácii

---

¹ Ing. Ján Hardoš, Komora geodetov a kartografov, Na Paši 4, 821 02 Bratislava, 22.Slovenské geodetické dni, Žilina, 6.-7.11.2014

tel.: +421-2-44 888 348, e-mail: komorag@mail.t-com.sk

dôležitých povolání Po roku 1993 príslušnými zákonmi ustanovila celý rad komôr z inžinierskych povolání ako aj lekárske, advokátske, notárske a pod. Slovenský zväz geodetov a Zamestnávateľský zväz v geodézii a kartografii sa už od svojho vzniku usilovali o obnovu inžinierskej komory, resp. samostatnej komory geodetov. Vďaka porozumeniu a podpore vtedajšieho vedenia Úradu geodézie a kartografie sa to v r. 1995 prijatím nových zákonov podarilo.

Dá sa teda zodpovedne povedať, že 19 ročná existencia novodobej Komory geodetov a kartografov je kontinuálnym pokračovateľom 155 ročnej tradície (s výnimkou obdobia socializmu) predchádzajúcich foriem profesijnej samoregulácie pre štát dôležitého povolania ako je geodet a kartograf.

Komora nie je záujmová organizácia, ktorá dobrovoľne združuje nejakú skupinu odborníkov, ale je to vlastne inštitúcia zo zákona, ktorej úlohou je regulovať povolanie Autorizovaný geodet a kartograf. Zákon priamo ukladá komore 13 úloh, ktoré je povinná plniť. Všetky tieto úlohy štát, v zmysle princípu subsidiarity presunul na komoru. **Princíp subsidiarity znamená, že regulácia sa má vykonávať čo najbližšie k samotnému výkonu povolania, kde sa uplatňuje len odborný princíp, bez politického vplyvu – profesia netrpí neustálymi zmenami v štátnych orgánoch, kde sa často prejavuje vplyv politických cyklov.** Zároveň zákon ukladá povinnosti a práva aj členom komory. Aby bol zákon vôbec vykonateľný a regulácia profesie pracujúcej v súkromnej sfére efektívna, musí mať takáto inštitúcia povinné členstvo. Pri dobrovoľnom členstve by komora nemala vôbec žiaden vplyv a právomoc voči nečlenom komory a časť regulovaného povolania by stála mimo profesijnej regulácie. Zároveň takto zákon rieši aj financovanie komory, ktorá nemá žiadne prepojenie na štátny rozpočet a takáto inštitúcia je nezávislá na štátnych orgánoch a personálnych zmenách v nich. Na druhej strane, samotné regulované povolanie – členovia komory, prostredníctvom demokratických volieb do orgánov komory sami určujú kto z ich radov bude túto inštitúciu viesť, pričom orgány komory sú výkonným orgánom väčšinových rozhodnutí členstva na valných zhromaždeniach. Toto je samoregulácia profesie prostredníctvom zákonného rámca. Úlohou centrálného orgánu štátnej správy, či už je to ministerstvo alebo centrálny úrad, je určovať kvalitatívne podmienky výkonu povolania a ich pravidlá cez legisl. predpisy, nie riadiť a profesijne regulovať činnosti vykonávané v súkromnej sfére.

V 13 úlohách komory definovaných v zákone o komore sú všetky atribúty regulovaného povolania, ktoré definujú aj smernice Európskeho parlamentu. Sú to: demokratická samospráva, celoživotné vzdelávanie a jeho kontrola, etický kódex, povinné poistenie, riešenie sťažností spotrebiteľov na službu AGK, disciplinárna právomoc voči členom. Okrem toho v zákone sú aj ďalšie dôležité úlohy, ktoré majú za cieľ rozvíjať profesiju, spolupracovať s ostatnými odbornými združeniami v odbore, s akademickou obcou, s obdobnými komorami doma a v zahraničí a jedna veľmi dôležitá úloha – spolupracovať s ústredným orgánom štátnej správy pri tvorbe všeobecne záväzných právnych predpisov z tohto odboru – tým vlastne okrem iného komora plní aj časť z 1. úlohy zo zákona - zastupovať, obhajovať a presadzovať profesijné, sociálne a hospodárske záujmy svojich členov.

2. Stav členskej základne a podnikateľského prostredia

Počet aktívnych členov komory je v súčasnosti 734. Oproti minulému roku je to pokles o 5 členov. Posledné vydané oprávnenie má číslo 1011. V roku 1996, pri založení, mala komora 485 členov. Počet aktívnych členov od založenia komory sa zvýšil o 249. Pozastavené členstvo má 160, vyčiarknutých bolo 24, na vlastnú žiadosť vystúpilo 39 a zomrelo 54 členov komory. Žien je 122 a mužov 612. Priemerný vek našich členov je 50,7 rokov. Najstarší člen má 89 a najmladší 29 rokov. Držiteľov oprávnení typu A je 339, B 196 a C 199.

Kraj/typ oprávnenia	A	B	C	Spolu
Bratislavský kraj	70	87	45	202
Trnavský kraj	40	12	28	80
Trenčiansky kraj	51	24	14	89
Nitriansky kraj	35	8	21	64
Žilinský kraj	41	20	26	87
Banskobystrický kraj	35	7	25	67
Prešovský kraj	33	16	21	70
Košický kraj	34	20	19	73
Česká republika	0	2	0	2
SPOLU	339	196	199	734

Zaujímavý je vývoj v počte podnikateľských subjektov v oblasti geodézie a kartografie. Počet podnikateľských subjektov, ktorých vývoj sledujeme desať rokov, medziročne vždy rástol. Napríklad medziročný nárast podnikateľov medzi rokmi 2012 a 2013 bol 113. **V tomto roku v porovnaní s rokom 2013 došlo po prvý krát k poklesu počtu podnikateľov a to o 145.** Najviac ubudlo živnostníkov 105, akciových spoločností je menej o 29 a a spoločností s ručením obmedzeným o 11. Zrejme až tohto roku sa výraznejšie prejavili krízové javy, s ktorými zápasíme v oblasti nedostatku GaK prác a prepadu ich cien.

V tabuľke je porovnanie stavu podnikateľov v roku 2012 - 2013 a 2013 – 2014.

Rok	Celkom	Živnostníci	a.s.	s.r.o.
2012	2 276	1 422	63	791
2013	2 389	1 414	95	880
Zmena	+ 113	- 8	+ 32	+ 89
2013	2 389	1 414	95	880
2014	2 244	1 309	66	869
Zmena	-145	-105	-29	-11

3. Aktivity predstavenstva a ostatných orgánov komory

Od posledných 21. Geodetických dní v novembri 2013 sa predstavenstvo komory zišlo 8 krát (v dátumoch 28.11.2013, 22.1.2014, 18.3.2014, 27.3.2014, 17.4.2014, 5.6.2014, 6.6.2014, 2.10.2014), z toho jedno zasadnutie bolo mimoriadne. Okrem toho sa uskutočnilo aj jedno pravidelné spoločné zasadnutie všetkých orgánov komory, ako aj ich spoločné zasadnutie s vrcholnými predstaviteľmi ÚGKK SR 5.6.2014 v Jasnej. O aktivitách predstavenstva v súvislosti s legislatívou pojednáva zvlášť bod 4. tohto príspevku. Predstavenstvo jednalo tiež s predstaviteľom Úradu pre normalizáciu, metrológiu

a skúšobníctvo SR o možnosti hromadného elektronického odberu balíka noriem (z oblasti GaK, GIS, stavebníctva, PPU-projektovania ciest a pod.) pre svojích členov za veľmi lukratívnu cenu. Bohužiaľ, zatiaľ pre vlažný záujem členov, je odber noriem stále v riešení.

Ostatné orgány komory (Disciplinárna komisia, Dozorná rada a Skúšobná a autorizačná komisia) zasadali samostatne podľa potreby a zároveň sa zapájali do legislatívnej oblasti. Disciplinárna komisia, okrem disciplinárnych podaní, iniciatívne pokračovala v kontaktoch so stavebnými úradmi a vykonala kontrolu kvality a úplnosti elaborátov ako aj použitia správnej autorizačnej pečiatky na odovzdávanej dokumentácie ku kolaudácii na stavebných úradoch v Senici a v Skalici, kde nezistila žiadne nedostatky. Slovenská stavebná inšpekcia – Inšpektorát Bratislava vyzval komoru na kontrolu odovzdaného vytýčenia stavebného objektu na základe sťažnosti účastníka výstavby. Disciplinárna komisia kontrolu vykonala a výsledky prezentovala počas rokovania na Inšpektoráte SSI v Bratislave. Kontrolné meranie potvrdilo správnosť vytýčenia autorizovaným geodetom a kartografom ako aj správnosť realizácie stav. objektu. Vedenie SSI ocenilo náš aktívny prístup a uvítalo náš návrh na ďalšiu spoluprácu.

Viacerí členovia predstavenstva, resp. iných orgánov komory, sa aktívne zúčastňovali prezentácii odborných geodetických a kartografických činností ako aj prezentácii o činnosti komory na domácich a zahraničných odborných podujatiach (Repán, Nagy, Kopáček a iní). Pre zaujímavosť uvádzam štatistiku sťažností a prehľad podaní, ktoré riešila Disciplinárna komisia počas 18 rokov fungovania komory. Túto štatistiku pripravili a prezentovali na 11. Medzinárodnej konferencii o katastri nehnuteľností 15.-16.5.2014 v Častej – Papierničke podpredseda predstavenstva Ing.Repán a člen predstavenstva Ing.Nagy (predtým dlhoročný predseda Disciplinárnej komisie komory).

Prehľad podaní podľa oblastí

3

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Vyhотовovanie geometrických plánov	1	3	5	7	11	7	17	18	3
Vytyčovanie hraníc pozemkov	1			3	3	3	3	2	8
Inžinierska geodézia			2				2		
Ostatné	1	1	8	4	9	12	7	2	2
Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Vyhотовovanie geometrických plánov	6	8	9	6	5	7	8	9	11
Vytyčovanie hraníc pozemkov	2	9	8	7	12	6	7	6	8
Inžinierska geodézia					1		3	1	3
Ostatné	1	4	9	14	7	4	6	7	19

11. medzinárodná konferencia o katastri nehnuteľnosti

15.-16. 5. 2014

Sumár za 18 rokov:

- Podania z oblasti katastra (geometrické plány a vytyčovanie hraníc pozemkov): **229**
- Podania z oblasti inžinierskej geodézie: **12**
- Ostatné (ROEP, PÚ, podania na autorizačné overovanie, sťažnosti na súdnych znalcov, podania od polície a prokuratúry, zaujatie odborného stanoviska, vysvetlenie údajov katastra, sťažnosti na nečlenov komory a pod.): **117**

Z uvedenej štatistiky jasne vyplýva, že drvivá väčšina podaní a sťažností, ktoré riešila komora je z oblasti KN, kde patrí aj veľká časť podaní z kategórie „Ostatné“. Je to okrem iného dané aj tým, že kataster je veľmi citlivou oblasťou dotýkajúcou sa hlavne občanov – spotrebiteľov. Počet podaní stúpa, nakoľko občania si za tie roky zvykli obracať sa na komoru nielen so sťažnosťami, ale aj s prosbou o radu, resp. vyjasnenie niektorých zložitých záležitostí.

4. Legislatívna oblasť

Vedenie komory bolo tohto roku mimoriadne časovo zaťažené legislatívnym procesom v súvislosti s návrhom nových zákonov o katastri nehnuteľností, o geodézii a kartografii a súčasnej novelizácii zákona o Komore geodetov a kartografov z dielne ÚGKK SR. Okrem prípravy a realizácie hromadnej pripomienky k všetkým 3 zákonom v rámci mimorezortného pripomienkového konania a 2 kôl rozporového konania, sa členovia predstavenstva zúčastnili aj viacerých iných akcií súvisiacich s týmito zákonmi (médiá, vyhlásenia a pod.).

Je dobrým zvykom drvivej väčšiny ministerstiev, ktoré predkladajú návrhy zákonov, diskusia s odbornou a inou verejnosťou, ktorej sa zákony týkajú, už v štádiu prípravy zákonov. Takto to bolo počas 18 ročnej histórie komory so všetkými 4 predchádzajúcimi vedeniami ÚGKK SR. Bohužiaľ, terajšie vedenie sa tejto diskusii vyhlo a komora, ako aj iné odborné organizácie sa dostali k návrhu zákonov až v mimorezortnom pripomienkovom konaní, keď je už neskoro meniť filozofiu a zásady zákonov a ostáva možnosť dávať len obyčajné a zásadné pripomienky. Ani najlepší legislatívcovia nevytvoria dobrý zákon bez predchádzajúcej širokej diskusie s relevantnými organizáciami reprezentujúcimi odborníkov z praxe, ktorých sa navyše navrhované zákony bytostne dotýkajú. Zákony sa nemajú tvoriť

len v úzkom kruhu štátneho orgánu a len podľa predstáv vedenia tohto orgánu. Výsledkom tohto neobvyklého postupu bol fakt, že v mimorezortnom pripomienkovom konaní k zákonu o geodézii a kartografii (ktorý zároveň aj novelizuje zákon o komore) vznieslo pripomienky 24 subjektov (ministerstvá, iné štátne inštitúcie a odborné profesijné organizácie) so 400 pripomienkami, z toho 201 zásadnými a k zákonu o katastri nehnuteľností 34 subjektov so 727 pripomienkami, z toho 329 zásadnými. Zároveň hromadnú pripomienku verejnosti, ktorú zorganizovala komora k zákonu o geodézii a kartografii oficiálne podporilo 896 jednotlivcov a k zákonu o katastri nehnuteľností 912 jednotlivcov - odborníkov pracujúcich v odbore geodézie a kartografie.

Naše zásadné pripomienky smerovali, veľmi zjednodušene povedané, do 3 hlavných oblastí:

- 1) technické a terminologické ustanovenia zákonov (hlavne v katastrálnom zákone),
- 2) presun viacerých dôležitých ustanovení zo zákona o geodézii a kartografii (ktorý považujeme za hlavný zákon odboru GaK) do zákona o katastri nehnuteľností, pričom kataster je len jednou z aplikácií geodézie a kartografie,
- 3) definícia doterajších vybraných GaK činností v 2 zákonoch pod rôznymi paragrafmi a písmenami, presun doterajších kompetencií komory (viest' zoznam autorizovaných geodetov a kartografov pracujúcich v súkromnej sfére pre kataster) späť do kompetencie úradu (tak ako to bolo počas socializmu), samoučelné vytvorenie dvojakej regulácie profesie AGK a zrušenie povinného členstva v komore pre túto skupinu AGK. Pritom ostatné atribúty regulovaného povolania (demokratická samospráva, celoživotné vzdelávanie a jeho kontrola, etický kódex, povinné poistenie, riešenie sťažností spotrebiteľov na službu AGK, disciplinárna právomoc voči členom) pre túto skupinu AGK návrhy zákonov vôbec neriešia. Argumentov proti týmto zákonom je ešte viac, ale tu nie je priestor všetky vymenovať. Všetky, ako aj ďalšie argumenty iných subjektov, možno nájsť na portáli právnych predpisov Ministerstva spravodlivosti SR v sekcii mimorezortného pripomienkového konania. V 2 kolách rozporového konania medzi komorou a úradom sa zopár rozporov podarilo odstrániť (v oblasti terminológie), ale všetky ostatné rozpory zostali a legislatívny proces pokračuje s rozpormi.

5. Partnerstvo a spolupráca

Komora má uzatvorené dohody o spolupráci okrem ÚGKK aj so Zamestnávateľským zväzom geodézie a kartografie (ZZGaK), Slovenskou spoločnosťou geodetov a kartografov (SSGK), Stavebnou fakultou Slovenskej technickej univerzity v Bratislave a Kartografickou spoločnosťou SR. Oceňujeme prínos SSGK pri organizovaní odborných podujatí, ktorých sa zúčastňuje aj veľa členov komory. Spolupráca s ostatnými partnermi je taktiež dlhodobá dobrá a prospešná. Podporujeme sa navzájom pri riešení odborných problémov a účasťou na odborných a spoločenských podujatiach, organizovaných jednotlivými stranami. Úzka spolupráca a zhoda našich spoločných cieľov sa prejavuje najmä pri príprave odborného programu a organizovaní SGD.

V tomto roku sa táto spolupráca a vzácné jednotný názor zvlášť prejavil pri posudzovaní návrhu nových, vyššie spomenutých zákonov, ktorý vyústil do „Spoločné stanovisko odbornej geodetickej verejnosti k predloženým legislatívnym zmenám v oblasti geodézie, kartografie a katastra“. Toto stanovisko, okrem vyššie spomenutých 5 partnerských organizácií podpísali aj ďalšie 4 odborné organizácie.

Je dôležité tiež povedať, že napriek nezhodám k pripravovanej legislatíve, spolupráca s ÚGKK SR v iných odborných a praktických otázkach sa začína úspešne rozvíjať. Predseda Katastrálnej komisie komory Ing. Raškovič mal v poslednej dobe viaceré jednania na úrade, ktoré smerovali k vydávaniu SPIKN vo výmennom formáte FPU k príslušnému vydanému výrezu VGI, čo by značne uľahčilo prácu geodetom. Taktiež riešili ďalšie otázky technického

charakteru (vysvetlenie a interpretácia zmien súradníc pre body v kvalite 1 a 2 a kritéria na určovanie súradníc lomových bodov zvyškových parciel v nečíselných mapách).

Neformálna spolupráca s našou partnerskou komorou – Slovenskou komorou stavebných inžinierov (SKSI) je tiež na veľmi dobrej úrovni. Ing. Hardoš mal viaceré jednanie s predsedom SKSI Prof. Benkom, zúčastnil sa jednanie na SKSI s nemeckými odborníkmi ohľadne presadenia honorárového poriadku v nemeckom stavebníctve, zúčastňujeme sa podľa potreby vzájomne na našich valných zhromaždeniach, Ing. Repáš sa na pozvanie zúčastnil schôdze Regionálneho združenia SKSI v Košiciach, podporili sme zásadné pripomienky SKSI k novelizácii zákona o Autorizovaných architektov a stavebných inžinieroch, cez SKSI sme dávali pripomienky k novému stavebnému zákonu..

6. Pomoc členom komory a riešenie ich podnetov

Členovia komory sa na vedenie komory z času na čas obracajú aj s odbornými problémami, otázkami a podnetmi. V období od predchádzajúcich SGD sa vedenie komory zaoberalo otázkou vytyčovania lesných pozemkov negeodetmi, zodpovedalo na otázky z oblasti autorizačného overovania jednoduchých a drobných stavieb, ako aj z problematiky povinnosti autorizačne overovať zameranie prípojok inžinierskych sietí ku kolaudácii.

V rámci právnej pomoci našim členom, prostredníctvom zmluvnej právnej kancelárie komory, monitorujeme nové, alebo novelizované zákony, ktoré sa môžu priamo, alebo aj nepriamo týkať podnikania v oblasti GaK a autorizačnej činnosti a tento monitoring zasielame našim členom. Zaslali sme im tiež vzor prihlášky veriteľa pri reštrukturalizácii firiem v úpadku s pokynmi k presnému postupu, nakoľko určite viacero našich členov nemá vyplatené pohľadávky zo subdodávok od veľkých stavebných firiem v reštrukturalizácii. Keďže sa v poslednej dobe vyskytli viaceré pokuty našim členom od Slovenskej obchodnej inšpekcie za chýbajúci Reklamačný poriadok, ktorý vyžaduje nový zákon o ochrane spotrebiteľa, pripravujeme vzor „Reklamačného poriadku“ s pokynmi, ktorý bude zaslaný všetkým členom komory.

7. Informácie o činnosti komory

Prostredníctvom časopisu Slovenský geodet a kartograf a internetovej stránky komory sa snažíme o dobrú informovanosť členov komory a slovenskej verejnosti o jej činnosti. AGK okrem toho môžu získať informácie o činnosti komory na regionálnych stretnutiach, valnom zhromaždení a v kancelárii komory. Rýchly prienik informácií a prenos rôznych usmernení úradu, či informácií o odborných podujatiach organizovaných partnerskými organizáciami a iných zaujímavých informácií zabezpečuje kancelária, zasielaním hromadnej e-mailovej pošty a ich zverejnením na internetovej stránke.

Od začiatku roka 2014 predstavensvto prijalo riešenie na zdynamizovanie informácii pre členov o činnosti orgánov komory medzi valnými zhromaždeniami ako aj o udalostiach v odbore a o správach z médií týkajúcich sa nášho odboru. Nakoľko nie každý má čas navštevovať pravidelne internetovú stránku komory a hľadať tam čerstvé informácie, predstavenstvo rozhodlo o pravidelnom zasielaní tzv. „krátkych správ“ zasielaných každému členovi do jeho e-mailovej pošty. Od januára do konca októbra 2014, čiže za 10 mesiacov bolo takto zaslaných 62 krátkych správ našim členom.

8. Medzinárodná spolupráca

Komora je dlhoročným členom FIG (Federation International des Géomètres - Medzinárodná federácia geodetov) a už od r.1998 sa aktívne a pravidelne zúčastňuje hlavného výročného podujatia tejto organizácie – valného zhromaždenia spojeného s Kongresom alebo tzv. Pracovným týždňom FIG.

Komora zároveň od r. 1999 zastupuje Slovensko v celoeurópskej organizácii geodetov CLGE (Comité de Liaison des Géomètres Européens – Rada európskych geodetov), ktorá nezduružuje členské asociácie ako FIG, ale priamo štáty. V CLGE je dnes zastúpených 35 štátov Európy, ktoré sú reprezentované najväčšími profesijnými združeniami alebo inštitúciami z daného štátu.

Tohtoročné XXXVII Valné zhromaždenie a XXV Kongres FIG sa konalo v dňoch 16. až 21.6. 2014 v Kuala Lumpur v Malajzii. Celkove sa podujatia zúčastnilo viac ako 2 500 účastníkov z 99 krajín sveta. Lokálnym organizátorom bola PEJUTA - Asociácia autorizovaných geodetov Malajzie. Na Kongrese FIG (technická a vedecká časť podujatia) bolo v 4 plenárnych zasadaniach, 170 technických sekciách a workshopoch prezentovaných viac ako 550 referátov (z toho jeden referát zo Slovenska). Vzhľadom na obrovské množstvo informácií z takéhoto podujatia, nemožno z nich ani len časť v tomto príspevku obsiahnuť. V stručnosti len spomeniem niektoré informácie týkajúce sa bezprostredne profesijných komôr a združení.

Na neformálnom stretnutí prezidentov členských asociácií sa preberali rôzne problémy samotného života profesijných asociácií v jednotlivých krajinách. Okrem iného bol diskutovaný spôsob vzdelávania a získavania geodetov-technikov do firiem, spôsob hodnotenia celoživotného vzdelávania členov (väčšina prítomných asociácií používa bodovací systém - podobný ako naša komora - napr. Nemecko, Japonsko, Malajzia, Francúzsko, Taliansko a iné). Diskusia sa viedla aj okolo úmyslu Japonska a Malajzie premenovať v ich krajinách profesijný a študijný odbor Geodézia na Geomatika (podobne ako vo Švajčiarsku, Kanade a inde). Nemeckí prezidenti BDVI a DVW spoločne s predsedom našej komory varovali pred touto zmenou a odporúčali držať sa tradičného mena profesie a vedeckého odboru, nakoľko v budúcnosti by profesia mohla stratiť svoj vedecký základ a „geomatikom“ – rozumej v našom ponímaní geodetom- by sa v budúcnosti mohol stať hocikto, napr. aj absolventi IT odborov, poľnohospodári, lesníci, enviromentalisti a pod., to znamená hocikto, kto sa čo len okrajovo zaoberá priestorovo lokalizovanými informáciami.

Pre pracovníkov katastra môže byť zaujímavá informácia, že Austrália a Nový Zéland zverejnili pre svoje krajiny víziu a stratégiu pre „Kataster 2034“ (po zverejnení dokumentu FIG „Kataster 2014“ zverejneného v r.1998, sa jedná o novú víziu na najbližších 20 rokov), kde sa hovorí okrem iného nie len o katastri 3D, ale už aj o katastri 4D.

Jarné Valné zhromaždenie CLGE sa konalo v marci 2014 v španielskej Marbelle a jesenné v septembri 2014 na Islande v Reykjavíku.

Hlavnou témou týchto zasadnutí okrem administratívnych a členských záležitostí tejto organizácie boli dokumenty CLGE s pripomienkami k novelizácii smerníc EÚ týkajúce sa našej profesie (Smernica EP o vzájomnom uznávaní profesijnej kvalifikácie a Smernica EP o službách na vnútornom trhu EÚ) celoeurópsky Etický kódex geodeta vydaný CLGE, Dynamická elektronická databáza profesie mapujúca profesiu v jednotlivých členských krajinách (ešte nedokončená), diskusia k regulácii profesie z pohľadu smerníc EÚ a z pohľadu CLGE, ako aj z pohľadu jednotlivých členských krajín. Posledná diskusia na túto tému v Reykjavíku sa približovala stále viac a viac k forme samoregulácie profesie prostredníctvom komôr a profesijných združení. Hlavne Island a Španielsko vyvolali túto diskusiu, nakoľko u nich profesia nie je nijako regulovaná, vykonávať ju môže praktický hocikto a túto

nepriaznivú situáciu potrebujú zmeniť. Sú tiež krajiny, kde profesia je regulovaná len zákonom a chýba efektívna profesijná samospráva a ostatné atribúty regulovaného povolania. Viacero delegátov sa vyjadrilo v tom zmysle, že slovenská komora je im v tomto vzorom.

9. Súčasný problémy a budúcnosť profesie

Hlavným problémom našej profesie (a nie len našej, ale aj mnohých iných hlavne z oblasti stavebníctva) je prevaha ponuky (počet geodetov a podnikateľských subjektov) nad dopytom (počet disponibilných zákaziek na trhu). Z toho zákonite rezultujú nízke ceny, často ponúkané až pod skutočnými nákladmi, ktoré následne zákonite vedú k znižovaniu kvality. Celý tento šialený kolotoč podporuje aj legislatíva (verejné obstarávanie, elektronické aukcie vytvárajúce psychologický tlak obstarávateľov na ďalšie znižovanie cien). Zákon o verejnom obstarávaní je veľmi zlý pre dodávateľov, dobrý pre obstarávateľov. Dnes už aj zákazníci zo súkromného sektora, ktorí nemusia používať zákon o verejnom obstarávaní, robia súťaže vrátane elektronických aukcií na najnižšiu cenu. Dokonca aj občania, objednávajúci si menšie geodetické práce si veľmi ľahko e-mailovou komunikáciou urobia neoficiálnu súťaž na najnižšiu cenu. Maloktorí objednávateľia vedia posúdiť kvalitu GaK prác a ani im vlastne na nej nezáleží, je to veľa krát pre nich len nutné zlo – často len kus papiera, ktorý musia niekde predložiť (protiklad – kúpa auta, služba lekára, advokáta a pod.). Jediné kritérium – cena berie podnikateľom motiváciu. Pojmy ako kvalita, spoľahlivosť, skúsenosti, referencie, dobré meno, budovanie vzťahov so zákazníkmi a podobne, ostávajú už len v rovine teoretických poučiek podnikania.

Má teda naša profesia vôbec nejakú budúcnosť? Napriek všetkým vyššie spomenutým skutočnostiam si myslím, že má. Ovšem len pre zlomok odborníkov v porovnaní s ich dnešným počtom.

Spoločnosť vyžaduje stále viac a viac informácie, ktoré sú priestorovo lokalizované. Zber týchto údajov, vďaka prudko sa rozvíjajúcim technológiám, sa stále viac a viac automatizuje a počet odborníkov potrebných na ich zber (mapovanie) a obsluhu nových technológií sa rapídne znižuje a bude sa naďalej znižovať. Tento proces sa už začal. Počet geodetických spoločností a firiem na trhu zatiaľ rapídne neubúda, ale väčšina z nich znížila počty zamestnancov a spolupracovníkov. Stále relatívne vysoký počet absolventov študijného smeru GaK má problémy nájsť si zamestnanie. Logicky bude časom ubúdať záujem mladých o túto profesiu, lebo sociálny status (možnosť nájsť si zamestnanie a možnosti zárobkov) v našej profesii klesá. Doterajší odborníci časom z trhu odídu (dôchodok) a mladých bude pribúdať v ďaleko menšej miere než dnes, až po nejakom čase (netrúfam si odhadnúť počet rokov) sa pomer medzi ponukou a dopytom otočí v prospech dopytu. Tento proces vo vyspelých západných krajinách prebieha už dlhšiu dobu. Univerzity na západe sa už roky zťažujú na nedostatok študentov, majitelia firiem na problém nájsť zamestnancov - odborníkov a situácia geodetov v týchto krajinách sa začala pomaly meniť k lepšiemu. Profesia sa však bude musieť zároveň preorientovať z dnešných prevažne „zberačov priestorových dát“ aj na spolupracovníkov týchto priestorových informačných systémov, manažérov týchto dát, kontrolórov a konzultantov ich kvality, presnosti a obsahu pre potreby iných profesií. A na túto činnosť bude treba naozaj omnoho menej odborníkov, než je k dispozícii dnes.

Ing. Ján Hardoš, predseda predstavenstva KGK